

Växtskyddssäsongen 2021

- Användningsvillkor
- Spridningsföreskrifter
- Funktionstest av sprutor
- Stölder av växtskyddsmedel
- Förpackningsinsamling
- Spridning av produkter med samma AS
- Diverse substanser

Användningsvillkor

SKA SKYDDAS	SKA REGLERAS
Vattenlevande organismer, djur, växter och människor i omgivningen	Vindavdrift
Samtliga organismer	Behandlingar
Grundvatten	Behandlingar
Bin och andra pollinerare	Exponering för Bin
Konsumenter och husdjur	Rester i livsmedel och foder
Arbetsmiljö	Traktorhytt
	Personlig skyddsutrustning
	Återinträde
	Påfyllning av spruta
	Betning Lagerbehandling
	Behandlingar

Vindavdrift

SKA SKYDDAS	SKA REGLERAS	MÖJLIGA VILLKOR
Vattenlevande organismer, djur, växter och människor i omgivningen	Vindavdrift	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krav på <i>Hjälpreda</i> (allmän och särskild hänsyn) 2. Utrustningskrav<ol style="list-style-type: none"> a) typ av spruta b) spridningsteknik c) munstycken

Grundvatten

SKA SKYDDAS	SKA REGLERAS	MÖJLIGA VILLKOR
Grundvatten	Behandlingar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dos per hektar 2. Antal behandlingar 3. Behandlingsintervall 4. Behandlingstidpunkt 5. Användning vart 3:e år

Bin och andra pollinerare

SKA SKYDDAS	SKA REGLERAS	MÖJLIGA VILLKOR
Bin	Exponering för bin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ej på blommande gröda när bin aktivt söker efter föda 2. Avlägsna eller täck över bikupor

Resthalter

SKA SKYDDAS	SKA REGLERAS	MÖJLIGA VILLKOR
Människor och djur	Resthalter i livsmedel och foder	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karenstid och senaste behandlingstidpunkt 2. Ej på ätliga växter

Arbetsmiljö

SKA SKYDDAS	SKA REGLERAS	MÖJLIGA VILLKOR
Människor och djur	Traktorhytt	Krav på tät ventilerad traktorhytt försedd med partikelfilter och kolfilterinsats
	Personlig skyddsutrustning	Personlig skyddsutrustning som antagits av riskutvärderingen (t.ex. skyddshandskar och skyddskläder)
	Återinträde	Karenstid på återinträde i fält, växthus eller andra utrymmen
	Påfyllning av spruta	Krav på preparatpåfyllare eller liknande utrustning
	Betning Lagerbehandling	Endast sluten industriell anläggning
	Behandlingar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dos per hektar 2. Antal behandlingar

Skärpta krav kring skyddsavstånd

- Föreskrift NFS 2015:2, gäller sedan 1 november 2015
- **Fasta skyddsavstånd** (f.d. markanpassade)
  - Från bör till skall
  - 2 m till öppna diken, dagvattenbrunnar, dräneringsbrunnar
  - 6 m till sjöar, dammar och vattendrag räknat från strandlinje för högvattenyta eller strandbrinkens överkant
  - 12 m till dricksvattenbrunnar

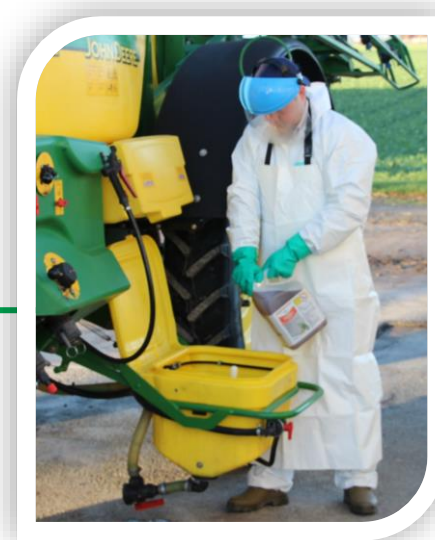
Skärpta krav kring skyddsavstånd

- **Anpassade skyddsavstånd (f.d. vindanpassade)**
  - Från bör till ska
  - Alltid bestämma skyddsavstånd till vattentäkter, sjöar, vattendrag och omgivande mark
  - Skyddsavstånden ska anpassas efter omständigheterna på platsen
  - Bör anpassas med hjälp av ”hjälpredan”
  - Produktgodkännande kan kräva att hjälpredan ska användas för bestämning av anpassade skyddsavstånd

Påfyllning

Fasta skyddsavstånd ska följas

Avstånd utan möjlighet till uppsamling

- 30 m till öppna diken, dagvattenbrunnar, dräneringsbrunnar
- 30 m till sjöar och vattendrag, från strandlinje för högvatten eller strandbrinkens överkant
- 30 m till dricksvattenbrunnar

Avstånd med möjlighet till uppsamling

- 15 m till öppna diken, dagvattenbrunnar, dräneringsbrunnar
- 15 m till sjöar och vattendrag, från strandlinje för högvatten eller strandbrinkens överkant
- 15 m till dricksvattenbrunnar

Dokumentation vid spridning

- Fyll i sprutjournalen i samband med bekämpning
- Lämna inga tomma fält i journalen (om något ej är aktuellt så sätt ett streck)
- Sprutjournal ska sparas i minst tre år
- Entreprenad, sprutjournal inom två veckor

MARS 2016

SPRUTJOURNAL PER PLATS

Tänk på: Skriv tydligt och läsligt. Sprutjournalen är viktig vid tillsynsbesök men kan också användas vid egenkontroll och som dokumentation för integrerat växtskydd. Om någon ruta inte är aktuell, markera det med ett streck istället för att lämna fältet tomt.

PLATS FÖR SPRIDNING (skifte, växthus nr)

GRÖDA (t.ex. havre, potatis, julstjärna)

Datum (år, månad, dag)	Klockan	Sprutförare (den som utför bekämpningen)	Syfte med bekämpningen (t.ex. ogräs, svamp, tillväxtreglering)	Preparatnamn (växtskyddsmedlets namn som det står på etiketten)	Dos (som det anges på etiketten)	Fast skyddsavstånd ¹⁾ (objekt och avstånd i meter)	Anpassat skyddsavstånd ²⁾ (objekt och avstånd i meter)	Blommande vegetation ³⁾ (om preparatet är giftigt för pollinerande insekter)	Karenstid (om det anges på etiketten)	Skördedatum (anges vid skörd, om karenstid finns)

1) Kallades tidigare markanpassat skyddsavstånd 2) Kallades tidigare vinnanpassat skyddsavstånd 3) Gäller endast utomhus. Obligatoriskt när medel är särskilt skadliga för pollinerande insekter

Övrigt

Till exempel: beräkning av anpassat skyddsavstånd, temperatur, vindhastighet, vindriktning, påfyllningsplats, nolruta, sprutteknik (munstycke och tryck)

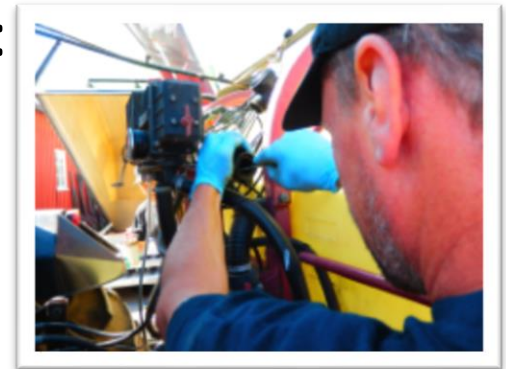
Obligatoriskt funktionstest av sprutor

Alla sprutor inom hela EU ska vara funktionstestade och godkända

Så här går det till i Sverige: (SJVFS 2016:23):

- Funktionstest utförs av behörig funktionstestare
- Sprutan uppfyller kraven i funktionstestet
- Testprotokollet skickas in elektroniskt till Jordbruksverket
- Jordbruksverket utfärdar ett godkännande

www.jordbruksverket.se

Sprutor godkända i andra ESS-länder eller i Turkiet kan bli godkända för användning i Sverige

Obligatoriskt funktionstest av sprutor

Sprutorna ska funktionstestas minst vart tredje år av behörig funktionstestare

- Certifieringsprogram kan ha andra tidskrav på funktionstest

Vissa sprutor är undantagna kravet

Detta gäller bland annat:

- Utrustning som i sin helhet bärs av operatören, tex ryggsprutor, handhållna sprutor och duschflaskor
- Betningsutrustning
- Kontaktapplikatorer, avstrykare och annan utrustning som överför växtskyddsmedlet direkt till det behandlade objektet genom beröring
- Dimningsaggregat
- Utrustning på skogsmaskiner för behandling av stubbar

Vem kontrollerar att min spruta är godkänd?

- Kommunerna kontrollerar att sprutorna som används är godkända av Jordbruksverket
- Kontrollen ingår som en del i den miljötillsyn som kommunerna redan utför

Åtgärder för ett säkrare växtskyddslager

- Väggar, golv - ska vara starka och stabila t.ex. sten eller betong
- Vid reglade väggar - använd 1 mm plåt mellan byggsnivorna, plåten fästes i regelverk
- Förstärkta lås
- Gallergrind innanför dörr
- Inga fönster alternativt galler för fönster
- Larm

Glöm inte bort
förvaringsinstruktionen
på etiketten!
Produkter ska stå mörkt
och svalt

Kontrollera alltid vad som gäller för din försäkring.

Läs försäkringsbrev eller ta kontakt med ditt försäkringsbolag!

Konsekvenser vid stöld av växtskyddsmedel

Risker för människors och djurs hälsa samt för miljön

- Risk för läckage med miljösanering som påföljd på lantbrukarens gård/lagerplats
- Osäkra transporter av stulna växtskyddsmedel
- Lagring och hantering/omtappning av växtskyddsmedel på ett osäkert sätt

Förändrade försäkringsvillkor

Länsförsäkringar Skåne inför fr.o.m 1 januari 2017 följande:

- Om en stöld av växtskyddsmedel överstiger två basprisbelopp (ca. 90 000 kr) ska särskilda skyddskrav vara uppfyllda för att full ersättning ska kunna erhållas
- Exempel på nya skyddskrav är larm (10 000 -15 000 kr) och förstärkt dörr (4000 – 6000 kr)

Förpackningsinsamling

Tomma rena förpackningar ska lämnas till Svepretur

- **Korrekt sluthantering**
Förpackningar som innehållit växtskyddsmedel går till förbränning
- **Sms-tjänst för påminnelse om inlämningsdag**

Lämna inte förpackningar till andra återvinningsföretag

- Risk för felaktig sluthantering; returåtervinning istället för förbränning

Konsekvens: Förpackningar kan komma att klassas som farligt avfall

⇒ ökade kostnader för återvinning

Mer information eller synpunkter på insamling?

www.svepretur.se

Spridning av produkter med samma aktiva substans

Ny förordningstext

§ 35a *Den som sprider flera växtskyddsmedel som innehåller ett och samma verksamma ämne på en och samma yta ska, så långt det är möjligt, se till att spridningen av medlen inte överskrider de villkor för dosering och antal behandlingar som gäller för ett enskilt av dessa växtskyddsmedel.*

Svenskt Växtskydds ståndpunkt

- Mjuk styrning ("så långt det är möjligt") bygger på förtroende – får inte missbrukas av användare
- Villkor på etiketten för dosering och antal behandlingar som gäller för enskild produkt ska följas

Förvaring av växtskyddsmedel

- Klass 1L skall alltid förvaras i låst utrymme
- Klass 2L skall förvaras oåtkomligt för obehöriga
- Tätt golv, ventilerat utrymme
- Frostfritt gärna temperaturstabil
- Originalförpackningar
- **Ordning och reda**

Förväxling av produkter

- **Läs alltid etiketten!**
- Använd alltid originalförpackning
- Kontrollera alltid leveranser
  - Vid leverans får inte olika produkter paketeras tillsammans i kartonger märkta med endast den ena produkten eller annan produkt.
- Håll olika produkter separerade
  - Förvara inte olika produkter i samma kartong.
- **Ordning och reda**

Diflufenikan

- luring i vattenmiljön

DFF är det aktiva ämnet i preparat som *Diflanil 500 SC*, *Legacy 500 SC* och *Sempra*. Det finns också flera produkter, exempelvis *Saracen Delta* och *Othello OD*, där DFF ingår som ett av två eller flera aktiva ämnen.

Åtgärder för att minska risken för diflufenikan i vattendrag:

- Håll skyddsavstånd
- Reducera avdriften till ett absolut minimum
- Sänk dosen
- Jordartsanpassa dosen
- Flytta en del av höstanvändningen av diflufenikan till våren
- Sänk användningsintensiteten
- Anlägg skyddszoner i erosionsutsatta områden

Vi måste alla hjälpas åt för att få ner förekomsten av diflufenikan i vattendragen. Annars blir det svårt att långsiktigt kunna ha kvar diflufenikan som ett alternativ i ogräsbekämpningen!

Säkert växtskydd Diflufenikan
- luring i vattenmiljön

Foto: S. Eriksson. Användningen av Diflufenikan i Sverige ökar snabbt. Detta innebär att risken för att diflufenikan kommer att läsa upp i vattendragen ökar.

Antalet godkända ogräspräparat i Sverige är stort, men deras verkningsmekanismer är allt mer begränsade. Diflufenikan är ett av de ämnen som är viktigast ur ett resistensperspektiv. Därför är det viktigt att ämnet hålls förhållandevis ofta i vattendrag, där det såklart inte hör hemma. Detta behöver vi gemensamt göra något åt!

Unikt verkningsätt

Diflufenikan (DFF) agerar som ett viktigt ämne och är en av de viktigaste i ogräsbekämpningen. DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen. DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen. DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen.

Detta är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen. DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen. DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen.

DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen. DFF är ett ämne som är mycket effektivt mot ogräs och är ett av de viktigaste i ogräsbekämpningen.

Prosulfokarb

– lätt på drift

Prosulfokarb, som ingår i flera viktiga ogräsmedel, driver lätt iväg med vinden. *Boxer, Roxy 800 EC, Pro-Opti, Jura* och *Purelo* innehåller alla prosulfokarb, som är en av få verksamma substanser när det gäller ogräsbekämpning på hösten i stråsäd.

Åtgärder för att minska risken för spridning av prosulfokarb

- Om det finns kommersiella odlingar i närheten med frukt eller grönsaker, som ska skördas under hösten – behandla inte med prosulfokarb om inte förutsättningarna är optimala! **Avståndet mellan dessa odlingar och det fält som ska behandlas ska vara minst 500 meter.**
- Behandla fälten enbart under kväll eller natt, klockan 18 till 03, då luftfuktigheten är hög.
- Behandla inte fält då temperaturen är över 15 °C.
- Behandla helst inte i solljus, då det är torrt och luftfuktigheten är låg.
- Behandla inte när vindhastigheten är över 3 m/s.
- Kör lugnt under behandlingen, 6–8 km/h.
- Använd alltid utrustning som ger minst 75 % avdriftsreduktion, gärna i kombination med stor vätskemängd.
- Se till att bomhöjden inte överstiger 50 cm.

Säkert växtskydd | Prosulfokarb
– lätt på drift

© 2015 Bayer CropScience AB. Alla rättigheter förbehållna.

Prosulfokarb, som ingår i flera viktiga ogräsmedel, driver lätt iväg med vinden. Vid kontroller har ämnet påträffats i svenska frukter och grönsaker. Det har lett till att stora partier har kasserats, eftersom prosulfokarb inte får förekomma i dessa grödor och odlingar har drabbats hårt.

Odlingar du tillsådd och ska bekämpa med prosulfokarb? Värta du alla försäkringsåtgärder som är möjliga för att förhindra oönskad spridning!

Boxer, Roxy 800 EC, Pro-Opti, Jura och Purelo innehåller alla prosulfokarb, som är en av få verksamma substanser när det gäller ogräsbekämpning på hösten i säd. Det finns också godkända preparat med prosulfokarb i andra grödor, som potatis, gräslå, svavel och jordgubbar. Det är dock i samband med handskördning särskilt som problemen kan bli svårast.

Prosulfokarb har lågt avdriftsfall med goda driftförhållanden, som skårens, vilgås, klippas och markskiv. Effekten av skiv gjut över åkrarna som löst, just

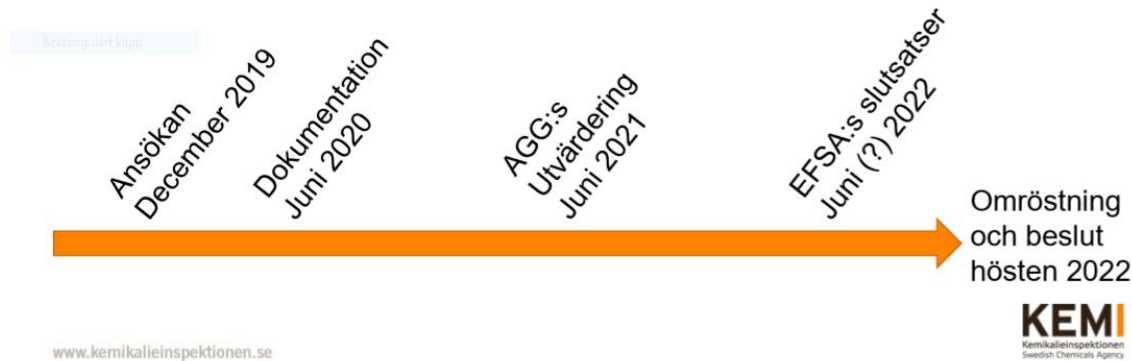
smått, plöja, odla, skåra och frästa. Det är viktigt att kontrollera att spridningen inte överstiger de tillåtna nivåerna för de olika grödorna. Detta gäller särskilt för grödor som är känsliga för spridning, som till exempel potatis, jordgubbar, svavel och jordgubbar.

Prosulfokarb tillverkas av Bayer CropScience AB. Det är viktigt att kontrollera att spridningen inte överstiger de tillåtna nivåerna för de olika grödorna. Detta gäller särskilt för grödor som är känsliga för spridning, som till exempel potatis, jordgubbar, svavel och jordgubbar.

Glyfosat

Glyfosat: Nuläge och kommande händelser

- Nuvarande godkännande inom EU för det verksamma ämnet beslutades i november 2017
- Godkännandet gäller till 15 december 2022

- Jordbruksverkets Rapport 2019:8 *Vilka effekter kan ett glyfosatförbud medföra?* publicerades den 20/6-2019

Tack för er uppmärksamhet!

www.svensktvaxtskydd.se